

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 april 2010

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
10 juli 1931 betreffende
de bevoegdheid der diplomatieke en
consulaire agenten in notariële zaken**

(ingediend door
mevrouw Clotilde Nyssens c.s.)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 avril 2010

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du
10 juillet 1931 concernant
la compétence des agents diplomatiques et
consulaires en matière notariale**

(déposée par
Mme Clotilde Nyssens et consorts)

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel heeft tot doel de aftandse en discriminerende bepaling te vervangen luidens welke de diplomatieke en consulaire agenten over een notariële bevoegdheid beschikken die gelimiteerd is tot uitsluitend de hypothese van een huwelijkscontract tussen een Belgische onderdaan en een vreemde vrouw. Voortaan zal hun notariële bevoegdheid zich uitstrekken tot de huwelijkscontracten gesloten tussen een Belgische onderdaan (man of vrouw) en een vreemde (man of vrouw).

RÉSUMÉ

La présente proposition de loi vise à remplacer la disposition archaïque et discriminatoire selon laquelle les agents diplomatiques et consulaires disposent d'une compétence notariale limitée aux seules hypothèses de contrat de mariage entre un citoyen belge et une personne de sexe féminin. Dorénavant, leur compétence notariale s'étendra aux contrats de mariage conclus entre un sujet belge (homme ou femme) et une personne étrangère (homme ou femme).

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 1 van de wet van 10 juli 1931 betreffende de bevoegdheid der diplomatieke en consulaire agenten in notariële zaken bepaalt wat volgt: “De diplomatieke agenten, die aan het hoofd van een post staan, oefenen van rechtswege in alle landen het notarisambt uit, overeenkomstig de Belgische moederlandsche wetten te dier zake en binnen de grenzen vastgesteld door de artikelen 5 en 6 van deze wet.”.

Artikel 5 van diezelfde wet bepaalt: “De notarieele bevoegdheid der diplomatieke agenten alsmede der agenten van het consulaire korps die, krachtens deze wet, met het notarisambt worden bekleed, strekt zich uit: [...] 2° Tot de huwelijkscontracten betreffende een Belgischen onderdaan en een vreemde vrouw;”.

Uit dat artikel kan worden afgeleid dat de notariële bevoegdheid van de diplomatieke en consulaire agenten beperkt is tot uitsluitend de hypothese van een huwelijkscontract tussen een Belg en een vreemde van het vrouwelijk geslacht. De hypothese van een huwelijkscontract tussen een Belgische vrouw en een vreemde van het mannelijk geslacht valt namelijk niet onder de wettelijke voorschriften. De diplomatieke en consulaire agenten zouden bijgevolg niet bevoegd zijn om er akte van te verlijden.

Die bepaling vormt een op het geslacht gebaseerde discriminatie. Aangezien een dergelijk verschil in behandeling op geen enkele wettige grond berust en nodig noch evenredig is, schendt het bijgevolg het algemeen non-discriminatiebeginsel, naast diverse internationaalrechtelijke instrumenten en beginselen, onder meer artikel 14 *juncto* 12 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, evenals de artikelen 23 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

In dat opzicht kan die wet leiden tot situaties die mogelijkwerwijs worden verboden door internationale of nationale rechtscolleges. Voorts is die bepaling achterhaald, want ze beantwoordt niet langer aan de huidige stand van ons familierecht, waarbij de gelijkheid van de echtgenoten in het huwelijk is verankerd, evenals het huwelijk tussen mensen van hetzelfde geslacht. Ten slotte is bij het Wetboek van internationaal privaatrecht van 16 juli 2004 die discriminatie ook opgeheven wat de voltrekking zelf van het huwelijk betreft.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 10 juillet 1931 concernant la compétence des agents diplomatiques et consulaires en matière notariale dispose dans son article 1er que: “Les agents diplomatiques chefs de poste exercent de plein droit les attributions notariales dans tous les pays, conformément aux lois belges métropolitaines sur la matière et dans les limites fixées par les articles 5 et 6 de la présente loi”.

L'article 5 de la loi visée dispose que: “La compétence notariale des agents diplomatiques ainsi que des agents du corps consulaire qui sont, en vertu de la présente loi, investis des fonctions de notaire, s'étend: [...] 2° Aux contrats de mariage concernant un sujet belge et une étrangère;”.

On peut déduire de cet article que les agents diplomatiques et consulaires disposent d'une compétence notariale limitée aux seules hypothèses de contrat de mariage entre un citoyen belge et une personne étrangère de sexe féminin. L'hypothèse du contrat de mariage entre une citoyenne belge et une personne étrangère de sexe masculin ne rentre, en effet, pas dans le prescrit légal. En conséquence, les agents diplomatiques et consulaires n'auraient pas de compétence pour l'acter.

Pareille disposition est une discrimination fondée sur le sexe. Vu que cette différence de traitement ne se justifie par aucun objectif légitime et n'est ni nécessaire ni proportionnée, elle viole par conséquent le principe général de non-discrimination ainsi que divers instruments et principes de droit international, dont l'article 14 *juncto* 12 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales et les articles 23 et 26 du Pacte international relatif aux droits civils et politiques.

À ce titre, ce texte légal est susceptible de générer des situations pouvant être censurées par des juridictions internationales ou nationales. En outre, cette disposition est dépassée parce qu'elle ne correspond plus à l'état actuel de notre droit de la famille, qui a consacré l'égalité des époux et le mariage entre personnes de même sexe. Enfin, le Code de droit international privé du 16 juillet 2004 avait également supprimé cette discrimination en ce qui concerne la célébration même du mariage.

Praktisch gesproken, zijn de diplomatieke en consulaire autoriteiten krachtens artikel 5 van de wet van 1931 niet bevoegd om een akte te verlijden van een huwelijksovereenkomst tussen een vrouw van Belgische nationaliteit en een vreemdeling, en al helemaal niet van een huwelijksovereenkomst tussen een man van Belgische nationaliteit en een vreemdeling. Om die moeilijkheid te omzeilen, verzoeken die autoriteiten een notaris in België om een bijzondere en authentieke volmacht, die de diplomatieke of consulaire agent op een post in het buitenland toestaat en akte van de huwelijksovereenkomst te verlijden. Een dergelijke aanpak om de wet te omzeilen, is onnatuurlijk, discriminerend, nodeloos duur en tijdrovend.

Derhalve moet die tekst worden gewijzigd, door erin te voorzien dat de notariële bevoegdheid van de diplomatieke en consulaire agenten ook moet gelden voor de huwelijksovereenkomsten betreffende “een Belgischen onderdaan en iemand van vreemde origine”. Aangezien alle wetteksten sekseneutraal moeten zijn, zal de hier voorgestelde nieuwe formulering van dit artikelonderdeel op alle mogelijke gevallen slaan, en dus geen moeilijkheden doen rijzen.

Pratiquement, en vertu de l'article 5 de la loi de 1931, les autorités diplomatiques et consulaires sont incompétentes pour acter un contrat de mariage entre une citoyenne belge et un étranger, voire entre un citoyen belge et un étranger. Pour contourner cette difficulté, lesdites autorités demandent une procuration spéciale et authentique à un notaire en Belgique qui permet à l'agent diplomatique ou consulaire en poste à l'étranger d'acter le contrat de mariage. Ce processus de contournement de la loi est artificiel, discriminatoire, inutilement coûteux et chronophage.

En conséquence, il importe de modifier ce texte en prévoyant que la compétence notariale des agents diplomatiques et consulaires doit s'étendre aux contrats de mariage concernant “un sujet belge et une personne étrangère”. Vu le contenu asexué du terme “personne”, la nouvelle formulation du texte légal couvrira toutes les hypothèses et ne posera donc pas de problème.

Clotilde NYSENS (cdH)
Christian BROTCORNE (cdH)
Joseph GEORGE (cdH)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 5 van de wet van 10 juli 1931 betreffende de bevoegdheid der diplomatieke en consulaire agenten in notariële zaken, wordt het punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° tot de huwelijkscontracten betreffende een Belgische onderdaan en iemand van vreemde origine;”.

25 maart 2010

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 5 de la loi du 10 juillet 1931 concernant la compétence des agents diplomatiques et consulaires en matière notariale, le point 2° est remplacé par ce qui suit:

“2° aux contrats de mariage concernant un sujet belge et une personne étrangère;”.

25 mars 2010

Clotilde NYSENS (cdH)
Christian BROTCORNE (cdH)
Joseph GEORGE (cdH)

BASISTEKST

Wet van 10 juli 1931 betreffende de bevoegdheid der diplomatieke en consulaire agenten in notariële zaken

Art. 5

De notariële bevoegdheid der diplomatieke agenten alsmede der agenten van het consulaire korps die, krachtens deze wet, met het notarisambt worden bekleed, strekt zich uit:

1° tot de akten en contracten die uitsluitend betrekking hebben op Belgische onderdanen;

2° tot de huwelijkscontracten betreffende een Belgischen onderdaan en een vreemde vrouw;

3° tot de akten van toestemming in het huwelijk van een Belgischen onderdaan, welke ook de nationaliteit zij van de ouders waarvan de toestemming wordt ontvangen;

4° (opgeheven);

5° tot de akten van erkenning van (...) kinderen welke ook de nationaliteit en de ouderdom van het kind wezen, op voorwaarde dat de akte door een Belgischen onderdaan onderschreven wordt;

6° tot de akten en contracten, andere dan degene aangeduid onder n°s 2, 3, (...) en 5 van dit artikel, waarbij de partijen of een hunner vreemdelingen zijn, op voorwaarde dat deze akten en contracten betrekking hebben op in België (...) gelegen goederen of te behandelen zaken;

7° tot de akten, volmachten, verklaringen en getuigenschriften die betrekking hebben op een voornemen tot adoptie die in België moet totstandkomen of worden erkend of op een adoptie die in België is uitgesproken of erkend.

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

Wet van 10 juli 1931 betreffende de bevoegdheid der diplomatieke en consulaire agenten in notariële zaken

Art. 5

De notariële bevoegdheid der diplomatieke agenten alsmede der agenten van het consulaire korps die, krachtens deze wet, met het notarisambt worden bekleed, strekt zich uit:

1° tot de akten en contracten die uitsluitend betrekking hebben op Belgische onderdanen;

2° tot de huwelijkscontracten betreffende een Belgische onderdaan en **iemand van vreemde origine**;

3° tot de akten van toestemming in het huwelijk van een Belgischen onderdaan, welke ook de nationaliteit zij van de ouders waarvan de toestemming wordt ontvangen;

4° (opgeheven);

5° tot de akten van erkenning van (...) kinderen welke ook de nationaliteit en de ouderdom van het kind wezen, op voorwaarde dat de akte door een Belgischen onderdaan onderschreven wordt;

6° tot de akten en contracten, andere dan degene aangeduid onder n°s 2, 3, (...) en 5 van dit artikel, waarbij de partijen of een hunner vreemdelingen zijn, op voorwaarde dat deze akten en contracten betrekking hebben op in België (...) gelegen goederen of te behandelen zaken;

7° tot de akten, volmachten, verklaringen en getuigenschriften die betrekking hebben op een voornemen tot adoptie die in België moet totstandkomen of worden erkend of op een adoptie die in België is uitgesproken of erkend.

TEXTE DE BASE

Loi du 10 juillet 1931 concernant la compétence des agents diplomatiques et consulaires en matière notariale

Art. 5

La compétence notariale des agents diplomatiques ainsi que des agents du corps consulaire qui sont, en vertu de la présente loi, investis des fonctions de notaire, s'étend:

1° aux actes et contrats concernant exclusivement des sujets belges;

2° aux contrats de mariage concernant un sujet belge et une étrangère;

3° aux actes de consentement au mariage d'un sujet belge, quelle que soit la nationalité des parents dont le consentement est reçu;

4° (abrogé);

5° aux actes de reconnaissance d'enfants (...) quels que soient la nationalité et l'âge de l'enfant, à la condition que l'acte soit souscrit par un sujet belge;

6° aux actes et contrats, autres que ceux indiqués aux n° 2, 3, (...) et 5 du présent article, dans lesquels les parties ou l'une d'elles sont étrangères, à la condition que ces actes et contrats se rapportent à des biens situés ou à des affaires à traiter en Belgique, (...);

7° aux actes, procurations, attestations ou certificats qui concernent un projet d'adoption à établir ou à faire reconnaître en Belgique ou une adoption prononcée ou reconnue en Belgique.

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION

Loi du 10 juillet 1931 concernant la compétence des agents diplomatiques et consulaires en matière notariale

Art. 5

La compétence notariale des agents diplomatiques ainsi que des agents du corps consulaire qui sont, en vertu de la présente loi, investis des fonctions de notaire, s'étend:

1° aux actes et contrats concernant exclusivement des sujets belges;

2° aux contrats de mariage concernant un sujet belge et une **personne** étrangère;

3° aux actes de consentement au mariage d'un sujet belge, quelle que soit la nationalité des parents dont le consentement est reçu;

4° (abrogé);

5° aux actes de reconnaissance d'enfants (...) quels que soient la nationalité et l'âge de l'enfant, à la condition que l'acte soit souscrit par un sujet belge;

6° aux actes et contrats, autres que ceux indiqués aux n° 2, 3, (...) et 5 du présent article, dans lesquels les parties ou l'une d'elles sont étrangères, à la condition que ces actes et contrats se rapportent à des biens situés ou à des affaires à traiter en Belgique, (...);

7° aux actes, procurations, attestations ou certificats qui concernent un projet d'adoption à établir ou à faire reconnaître en Belgique ou une adoption prononcée ou reconnue en Belgique.